

Morgan Johanssons hantering av så kallade kompetensutvisningar

Regeringen och i synnerhet justitie- och migrationsminister Morgan Johansson har genomgående uppvisat en senfärdighet och ovilja att genomföra nödvändiga reformer för att stoppa så kallade kompetensutvisningar. Bland annat har man inte återkommit med skälen till varför man avser att inte följa riksdagens tillkännagivanden, inom den utsatta tidsramen för tillkännagivandet.

Bakgrund

Riksdagen beslutade den 15 november 2017 om ett tillkännagivande till regeringen om att återkomma med lagförslag som stärker proportionaliteten och säkerställer att en arbetskraftsinvandrare inte ska utvisas på grund av att arbetsgivaren utan uppsåt begått mindre eller obetydliga fel i fråga om villkoren för arbetstillstånd, även om felet upptäckts efter det att tillståndstiden löpt ut eller om Migrationsverket uppmärksammat det (bet. 2017/18:SfU7). Lagförslaget skulle enligt tillkännagivandet träda i kraft så snart som möjligt, dock senast den 1 juli 2018.

I socialförsäkringsutskottets yttrande över skrivelse 75 från våren 2019 framgår bland annat:

När det gäller de s.k. kompetensutvisningarna vill utskottet peka på att de frågor som kvarstår att lösa ryms inom den sakpolitiska överenskommelse som slöts i januari 2019 mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet. Utskottet vill också understryka att det är viktigt att kommande förslag bygger på en bred överenskommelse och helhetslösning vad gäller arbetskraftsinvandringen. Utskottet utgår från att regeringen driver på och tar ansvar för att frågan fortsätter att beredas. (2018/19:SfU3y)

I den ovan refererade sakpolitiska överenskommelsen framgår att "problemen med kompetensutvisningar måste lösas" (punkt 21). Den 6 februari 2020, det vill säga två år och tre månader efter riksdagens tillkännagivande beslutade regeringen om att tillsätta utredningen Åtgärder för att attrahera internationell kompetens och motverka utnyttjande av arbetskraftsinvandrare (dir 2020:8) Angående de så kallade kompetensutvisningarna har utredaren fått i uppdrag att:

"Göra en bred analys av rättsläget och dess konsekvenser när det gäller s.k. kompetensutvisningar av arbetskraftsinvandrare, bl.a. när det gäller avvikelser i anställningsvillkoren hos en tidigare arbetsgivare och tillämpningen av begreppet branschpraxis, samt överväga om ytterligare åtgärder bör vidtas och vid behov lämna författningsförslag."

Konstitutionsutskottet

Ink 2020 -06- 16

Dnr 2095-2019/20

Riksdagen har därefter den 1 april 2020 tillkännagivit att regeringen senast den 1 maj 2020 ska meddela tilläggsdirektiv så att uppdraget omfattar att lämna författningsförslag för att kompetensutvisningar ska upphöra. (bet. 2019/20:SfU25)

Den 2 juni 2020 ställde jag en skriftlig fråga till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson om han kommer följa riksdagens tillkännagivande och i sådana fall när. Den 10 juni 2020 svarade justitie- och migrationsminister Morgan Johansson att ärendet bereds i Regeringskansliet och att regeringen återkommer inom kort.

Granskningsfrågan

Av riksdagens tillkännagivande framgår att regeringen ska återkomma med lagförslag för att säkerställa att arbetskraftsinvandrare inte utvisas på grund av att arbetsgivaren utan uppsåt begått mindre eller obetydliga fel i fråga om villkoren för arbetstillstånd, även om felet upptäckts efter det att tillståndstiden löpt ut eller om Migrationsverket uppmärksammat det. Regeringens direktiv angående kompetensutvisningarna hörsammar inte riksdagens tillkännagivande av den 15 november 2017.

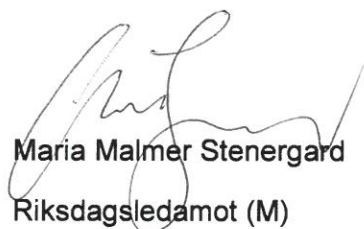
Vidare har regeringen heller inte hörsammat riksdagens tillkännagivande av den 1 april 2020 att senast den 1 maj 2020 besluta om tilläggsdirektiv. Trots en viss förståelse för att regeringen fokuserat sitt arbete på att hantera smittspridningen av Covid-19 bör ändå påpekas att konstitutionsutskottet i bet. 2015/16:KU21 s. 7 säger:

”Det kan inledningsvis konstateras att det visserligen inte finns någon konstitutionell skyldighet för regeringen att följa ett tillkännagivande från riksdagen, dvs. tillkännagivanden är inte rättsligt bindande. Den konstitutionella praxis som har vuxit fram i fråga om tillkännagivanden innebär dock att utgångspunkten bör vara att regeringen tillgodoser ett tillkännagivande. Men om regeringen inte delar riksdagens mening i en fråga och inte har för avsikt att tillgodose riksdagens önskemål, bör den underrätta riksdagen om detta inom den eventuella tidsgräns som angetts i tillkännagivandet. Även skälen till varför regeringen inte har tillgodosett tillkännagivandet bör redovisas.”

Regeringen informerade inte riksdagen att den inte avsåg att tillgodose riksdagens önskemål att senast den 1 maj 2020 besluta om tilläggsdirektiv inom tidsgränsen som angetts i tillkännagivandet. Det var först i svar på en skriftlig fråga som justitie- och migrationsminister Morgan Johansson redovisade skäl för varför regeringen inte hörsammat riksdagens tillkännagivande.

Med anledning av det ovannämnda bör Konstitutionsutskottet granska om justitieminister Morgan Johansson (S) har brutit i sin skyldighet att följa riksdagens tillkännagivande och återrapportera till riksdagen.

Handwritten signature of Maria Malmer Stenergard in black ink.

Maria Malmer Stenergard
Riksdagsledamot (M)